

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Az alkoholizmus ellensúlyozása.

A kinek csak egy szemernyi bepillantása van a köznép viszonyaiba, az láthatja és tapasztalhatja azt a már-már végzetesnek látszó állapotot, a mit az alkohol és a koresma között létrehozott. Ha csak két-három évtizedre tekintünk vissza, tapasztalhatjuk, mert hiszen majdnem szemünk láttára fejlődtek át a viszonyok, hogy a patriarchalis életmód, a nyugodt, higgadt temperamentum, amely szinte jellemvonását tette a magyar embernek, hogyan vadult el. Ami szilaj elem a magyarban volt, a békés időben a rendes társaságból, a magyar emberek közösségéből szépen kisajátított és lett belőle erdei betyár, tiz megyére szóló zsványhad. Régente a jó magyar ember gyilkoló eszköze markolatára csak akkor ütött, ha szó volt róla, hogy hazáját vagy nyelvét, vagy szabadságát mentse meg. Máskülönb a templom, meg a család, az eke szarva és az anyaföld voltak az ő egész világa. Ezeket szerette, ezeket imádta; élt-halt értettük.

De haj, azóta nagyot fordult a világ sora. A templomban szentnek tartott minden czeremónia, a papuak idézetül szolgáló szentírási szöveg, a nagy és tekintélyes egyház a tudomány nagy és megdönthetetlen igazságai révén már nem egyebek, mint történeti intézmények és így a mostani életből a tudományok világába vannak száműzve.

Mind ezek magyarazzák meg az alkoholnak olyan nagymértékben és hirtelen való elterjedését. Az emberi léleknek szüksége van bizonyos nyugvó pontokra, melyek ha hiányoznak, az emberi méltóság anyagiaságba süllyed. Így volt ez a régi világban, ahol még nem ismerték a pálinkát, de tudatában voltak már a kábító szerekeknek, így a bornak és a hitetlenség olyan következményeket szült, mint manapság. Akkoriban a kereszténység volt az, ami megváltotta az emberiséget, persze az a kereszténység, amely az ige hatalmával győzte meg a lelkeket; mostanában is az igének fogjuk köszönhetni, hogy az anyagiaságból kiragadja népünket, de nem a szív, hanem az esz igéjének.

Még az előző földművelésügyi kormány számított ezzel, amikor országossá tette illetőleg tervezte a népkönvtárak felállítását. De más, jóval fontosabb intézménynek meghonosítását elmulasztotta akkori kormányzatunk, nevezetesen azt, hogy a már olyan nagyon gyökeret vert alkoholizmust szigorú intézkedésekkel gyöngítse vagy legalább mérsékelje. Angliában is ezek a rendszabályok előzték meg a népművelést. Ottan pl. minden részegnek törzslapja van a hatóságánál és a részegségben elkövetett tettek soha nincsenek enyhítők, sőt éppen súlyosbító körülménnyel bírnak a büntetés kiszabásánál. A vasár- és ünnepnapok nem arra valók, hogy dárídót

csapjanak a koresmában, hanem igenis, hogy a hét fadaradalmait kipihenjék.

Ilyen intézkedések nálunk is szükségesek, ha oda akarunk jutni, hogy népünket a züléstől, a magyarban kussá és vérré változott, de könnyen elfajulható nemes erkölcsöket a jövő nemzedék számára megmentsük. A vasárnap, ha az áhitat számára meg nem menthető, akkor adjunk neki kárpótlást a tudás segítségével. Világosítsuk fel a nepet, ösmerje meg a földet, melyen lakik, ösmerje meg saját törvényeit, szóval ösmerkedjék meg önmagával. Ha majd az önismeretnek arra a fokára jutott, hogy olyan intelligenciának lesz a részese, a mely képesít majd arra a gondolkodásra, arra az eszméletre, hogy kiismerje az ő saját nemzeti karakterében rejlő kincsek megismerni valóját, majd akkor a haladás nem okoz a kormányzatoknak fejtörést. Hiszen a kormány az esetben, ha becsukja vasárnap a koresmahelyiségeket és pálinkamérőket, igaz, hogy az államjövődék egy tekintélyes részét fogja elveszíteni, de másrészt gondolja meg azt, hogy mit nyer vele, ha a nép a könyvtárakban találja a vasárnapi szórakozását. Ha ott a tanító, meg a pap időről-időre népszerű modorban tudományos előadást tart, ha a nép tudni fogja, hogy az erkölcsöket önmagukért kell gyakorolni, — mert egy magasabb lénynek tesznek vele tetszetős dolgot, akkor mennyivel nagyobb nyeresége van az államhatalomnak. Visszanyeri azt az emberanyagot, mely értelmes, mely szorgalmas, mely példaképen állhat a kulturnépek között. Mert bizony, ha főczél az állami pénzügyvédelem, akkor nem számíthatunk egyebre, mint népünk lassu, de biztos el-fajulására.

Pedig népünk már elég viszontagságon és megpróbáltatáson ment keresztül. Eleget érezte a saját, valamint idegen hatalmas nyűgét. Itt az ideje annak, hogy azt a boldogságot is élvezhesse, amit egyedül és kizárólag csak a tudás, az önismeret, az önbecsülés és önérték nyújt.

Azon alkalomból írjuk ezen sorokat, hogy Zeyk Dániel nyugalmazott főispán, főrendi házi tag a vármegyei állandó választmány ülésén felhívta az alispán figyelmét arra a jó példára, melyet más vármegyék nyújtanak, hogy a vasárnap illő megtünepése és a koresmalátogatás korlátozása érdekében szabályrendeletet terjesszen a törvényhatóság elé.

Kálisók és bitumenek.

Dr. Hoffer Endre szabadlyceumi előadás.

II. A Bitumenek.

A földgáz csak mutatóvány bizonyos szer- ves, vagyis széntartalmu vegyületeknek egy nagy csoportjából, melyeket a föld mélye itt-ott nagy mennyiségben rejt magában.

Összetételükben egymással rokon vegyü- leteknek nagy csoportja ez, melyeket közös névvel bitumenseknek nevezünk.

A bitumenseknek egy része közösleges, szoba hőmérsékleten légnemű: ez a földgáz; másik részük folyékony: ez a nyers petro- leum; ismét más részük szilárd, ide tartoz- nak: az aszfalt és a földi viasz.

A bitumensek közül a földgáz, mint légne- mü anyag, legkönnyebben utat találhat fölfelé a Föld rétegei között; ezért már nagyon régóta ismeretes. Oroszországban, a Kaukázus hegység lábánál, a bakui petro- leumforrások területén, a magától feltörő és meggyuladt földgáz tüzet régóta babonás félelemmel imádja egy nép: a tűzimádók felekezete. A gyakorlatibb észjárásu kínaiak már szogálatukba kevszerítették a misztikus tűzistent és kazánokat fűtetnek vele, ame- lyekben a tenger vizét párologtatják be, hogy az abban oldva levő konyhasót megkap- ják. Ők már utána is furtak a földgáznak s ezzel ők lettek a mélyfúrások föltalálói.

Hazánkban is régóta ismernek földgáz- forrásokat: pl. Erdélyben Bazsán. Az Alföl- dön az artézi kutak vizével jön föl néhol tekintélyes mennyiségű földgáz, amit pl. Püspökladányban az állomás világítására, Aradon pedig gépek hajtására is fölhas- zálnak.

A földgáznak nagyszabásu fölhasználását azonban csak az észak-amerikai Egyesült- Államokban találjuk, ahol különösen Pensyl- vánia államban és pedig főként Pittsburg város környékén, furott kutakból óriási mennyiségben nyerik. Pittsburgban ezzel hajtják a gépeket, ezzel világítják ingyen a várost, ezzel fűtenek és főznek. De hasonló célokra elvezetik innen 1000 km. távol- ságra is. Mintha pl. Kissármásról Budapestet vagy Münchennt világítanók. És ez nem is olyan képtelen dolog! Hiszen pontos elem- zések es merések igazolják, hogy a kissár- mási a világon a legtisztább földgáz; meny- nyiségét pedig csak egyetlen-egy, a Pittsburg melletti kuté mulja fölül. A kissármási gáz- kut naponta 1 millió m³ gázt ad, amely- nek munkaértéke 120,000 lóerő, amely egyenlő kb. 80—100 szekér porosz kőszén hő-meny- nyiségével, a naponta elszálló gáznak pénz- beli értéke pedig — olcsón számítva is — kerekén 100,000 korona. A csodával határos gazdagság! S ezt nem szabad elpáro- logni hagynunk.

A pénzügyminiszter még a mult nyáron kiküldte Hermann selmeczbányai professzort az Egyesült-Államokba, hogy ott a földgáz felhasználásának módját tanulmányozza. Az ő jelentéséből tudjuk, hogy ott 1907-ben a földgázzal 20 millió tonna szenet taka- ritottak meg, azaz Magyarország évi szén- termésének két és félszeresét. A bevételük földgázból 234 millió korona volt.

A lapok mult heti számai hozták a szen- zációs hirt, hogy a főváros nem építi fel a

tervbe vett gázgyárat, hanem miután több furással meggyőződött a gaz kellő mennyiségéről, hengerelt aczélcöveken a kissármási kutak gázát fogják felvezetni s ezzel világítják Budapestet. Így a főváros fogyasztó közönsége háromszorta olcsóbban kapná a világító gázt, mintha azt a gázgyárban kőszénből állítanák elő. De meg a közbeeső városokat: Marosvásárhelyt, Nagyváradot, esetleg Debreczert is ez látná el fényvel!

A folyékony bitumenek között a legfontosabb a nyers petroleum.

Ez már mint folyadék, nehezebben mozog s ritkán jön a maga jószántából a Föld felületére. Egyes silány forrásait azonban már a régiek is ismerték és pl. a rómaiak Quirinus-olaj néven orvosságnak használták. Világító szerül csak 1858 óta szolgál.

Két helyen nyerik furott kutakból, nagy mennyiségben: az é.-amerikai Egyesült-Államokban és Oroszországban az említett Baku környéken. De tekintélyes mennyiséget termelnek a Kárpatok külső peremén, Galicziában és Romániában is.

Néha oly energiával tör elő a furás nyomán a nyers petroleum, hogy a fúrt is kidobja s azután egy ideig magától ömlik. A felszökő petroleum-forrás anyagának napi mennyisége eleinte 8,000 mm. is kitesz. Ezt előre elkészített medencékben fogják föl. Rettenetes azután, ha egy ilyen felszökő petroleum-forrás véletlenül meggyulad, különösen, ha meggondoljuk, hogy ezen petroleum vidékek egy-egy □ km.-nyi területen egymás háta házával meredeznek fölfelé a furó toronyok. Ezeknek kutjából kesőbb már merni kell a petroleumot.

A nyers petroleum vörös-barna színű folyadék, amelyben nagyon sokféle vegyület van együtt. Ezeket lepárolással, desztillációval választják el egymástól. Évegett nagy kazánokban öntik a nyers petroleumot és abban előbb 150 C°-ra hevítik. Ekkor elszáll belőle egy csomó könnyen illanó és könnyen gyúló anyag, az u. n. „könnyű olajok“ pl. a petroleum-aether, benzín stb., melyeket hűtő készülékekben ismét folyadékká sűrítnek. Azután 150—300 C° között világításra szolgáló petroleum párolog át, amelynek

tehat könnyen gyúló anyagokat már nem szabad tartalmaznia. Ezért aztán a jó, tiszta petr. nem gyulad meg, ha az égő gyújtót beleejtjük, hanem ellenkezőleg, eloltja a gyújtót. Végre 300 C° fölött az u. n. „nehéz olajok“ párolognak át, pl. a kenőolaj. A kazán feneken maradt vastag kátrány-szerű folyadékban még egy hecses anyag van főlödvén: a paraffin. Ha a kátrányból fagyasztással a paraffint is kivették, magát a kátrányt a kazán fűtésére használják föl.

Érdekes reánk nevezve, hogy a galicziái petroleum-termő rétegek átjönnek hazánkba is és hogy ezekben is, valamint a krassószövényi hegyek egyes rétegeiben is furásokkal akadtak is már bő petroleum forrásokra, de ezekkel azóta — miért-miért nem — senki sem törődik.

Szilárd bitumen az aszfalt, a mi nem egyéb, mint besűrűsödött petroleum.

Nálunk nagy mennyiségben bányászják Bihar megyében, F.-Dernán és Tataroson. Közép-Amerikában, Trinidad szigetén, egészítő van belőle. De nem egyszer látják uszni a szt. földön, a palesztinai Holt tenger vizén is.

A földvízzel vagy az okeritet csak kisebb mennyiségben bányászják pl. Galicziában. Igen könnyű, a vizen uszó ásvány ez. Belőle nyerik a gyertyakészítéshez használt ceresint. Még a bitumenek keletkezéséről kell egyet-mást elmondanom.

A tudósok egy része Mendelejevvel az elűkön, kiindulva abból, hogy a működő vulkánokon is találni bitumenes anyagokat, — a bitumenek keletkezését vulkáni működésekkel hozzák összefüggésbe. Mivel azonban a petroleum-területeken, a petroleumos tartalmu rétegekben gyakran találjuk halak és más állatok maradványait, sokkal valószínűbb az a föltevés, amely a bitumeneket szerves, nevezetesen állati anyagokból származtatja. Nem lehetetlen, hogy a tengernek állapotvilágát a viszonyok hirtelen megváltozásával nagy katasztrófák érték, amikor az állatok egyszerre tömegesen pusztultak el s hullottak a tengerfenékre, ahol a rétegek közé temetődve, évezredekken keresztül tisztulnak zsírja átalakult bitumenekké. De még katasztrófákat sem kell feltételeznünk. Apró, szabadszemmel nem is látható élőlé-

nyeknek millió meg millió kis kadávere hull percenkint a tengerfenékre, ahol évezredekken keresztül vastag szerves rétegekké ülepednek.

Hogy állati anyagokból tényleg állhat elő bitumen, azt az Engler kísérletei is igazolják, aki halakat vetett alá elég alacsony hőmérsékleten nagy nyomásnak és így mesterségesen állított elő petroleum-féle anyagot. (Végső.)

HIREK.

Tájékoztató.

Minden este 8 órákor színház.

Márcz. 28. Ismeretterjesztő előadás a halálbüntetés kérdéséről. Előadó Zayzon János vallásbíró.

Április 2. A nagyenyedi Oltáregyesület műsoros összejövetele.

— **Lukács miniszter itthon.** Lukács László pénzügyminiszter, városunk orsz. képviselője, Lovranából családjával együtt Budapestre érkezett.

— **A harmadik egyetem.** A kultuszminiszteriumban a napokban folytatni fogják a harmadik egyetem ügyében az értekezletet. Pécs, Pozsony, Kassa, Szeged és Temesvár képviselőit fogják a legközelebbi értekezletre meghívni.

— **A zalatnai bányakapitányság.** Az, hogy a bányakapitányságot Zalatanról más erdélyi városba fogják áthelyezni, most már eldöntött tény. Pusztán csak arról van szó, hogy melyik erdélyi város bír legtöbb olyan tulajdonsággal, melyek alkalmassá teszik a kapitányság odahelyezésére. Az áthelyezésnek az a czélja, hogy kiemeljék azt egy, a modern bányászatra nézve teljesen holt terrenum elszigetelt központjából. Ma már ugyanis, különösen Erdélyben, alig van jövője a fémbányászatnak, az iparág ezen részére mind kevesebb figyelmet fordítanak. Az általános érdeklődés nemcsak finanziaális és gazdasági, de elsősorban kultur okok miatt egyre fokozódó mértékben a vas és a vele szoros nexusban levő szénbányászat, legújabbban pedig a földgáz felhasználás felé irányul. Ezek képezik jelenleg Erdély

Budapesti levelek.

II.

Iskolák. Hazafiság.

Írta: Valaki.

1911. március 15.

Nagyenyedet, az iskolák városát talán érdekelheti, hogy egy pár vonással vázolni próbáljuk, hogy miben különböznek a fővárosi iskolák a mieinktől. Nem akarjuk itt a szíves olvasót szakszerű tanulmánynyal untatni. Csupán a szembeötlő ellentétek érdekelnek.

A főváros iskoláival újabban nem vehetjük föl a versenyt, mert ott az iskolának egy új fajtáját találták ki az utolsó évtizedekben: a luxus-iskolát. A mi szerény, egyszerű Bethlen-kollégiumunkhoz szokott szemünk bámulva látja például az új VI. és VII. kerületi gimnáziumokat, az új városi elemieket, meg az új tisztviselőtelepi lovagvárat. Nem részletezzük azt a fényűzést, szőnyeget, freskót, márványszobrot, intarziát, a mit itt találunk. Azt sem irigyeljük, hogy a budapesti gimnázium igazgatója nyolcz szobás lakásban lakik. Csak azt szeretnénk tudni, hogy ki vállal felelősséget azért, hogy az ifjúságot maga az iskola tanítja meg a legkárosabb vétkekre, a pazarlásra, urhatnomságra, kénye-

lemszeretetre, sýbaritizmusra. És a nagyméltóságú miniszterium nem veszi észre azt, hogy éppen a szomszédságában kérkednek ezek a „minta“-iskolák. Senkiük sem jut eszébe, hogy a tanulóknak egy tized része sem él otthon ilyen palotákban; és hogy éppen a magyar tanuló az, akit inkább nélkülözésre és lemondásra kellene nevelni, semmint ez ellenkezőjére. Már ebben inkább az enyedi példát követhetnek.

Van a pesti iskoláknak egy nagy érdeme, a mit el kell ismerünk és a mit tanárainknak is figyelmükbe ajánlhatunk. S ez az, hogy mindent elkövetnek a tanuló otthoni munkájának korlátozására.

Nagyon helyes elv. A tanulás helye az iskola. A tanulás munkáját ez órákon kell elvégeztetni. Budapestben ma nem ritka az olyan tanuló, a ki néhány percznyi írásbeli foglalatosságon kívül semmit sem végez otthon. Egész délutánját pihenésre, zenére, olvasgatásra, nyelvek tanulására, vagy sportokra fordíthatja. Ezek közül különösen az utóbbinak nagy szerep jutott. Egész éven át folytak a „játék-délutánok“ és bizony a mi agyon-silentiumozott fiaink sápadt arcát szígyenpir borítaná, ha látnák, milyen vidám piros ábrázattal vonul hazafelé estenként ez a sok ezer pesti fiú, akiket egész nap a

Rákos sívító szele fujt kint a lapdatéren, vagy a röplőgépek körül, vagy a Budai hegyek közt. Nagy változás történt itt. Alig hiunók, ha szemünkkel nem látnók. A falusi és a városi ifjak szint cseréltek.

A kirándulások kultuszának persze vannak árnyékoldalai is. Ilyen például az, hogy a bpesti tanítónőképző növendékeire kötelező, hogy évente egy-két nagyobb tanulmány-utat tegyenek fiatal tanár urak vezetésével. Egyáltalán elítelni való rendszer ez, ha e leányokat férfiak tanítják. A ki látó szemekkel figyel meg és a ki a fejlődő kor lélektanát ismeri, az nem mondhat rá egyebet, mint hogy súlyos erkölcsi merénylet ez es könnyelmű játék.

Ilyen szemlelődések közt veszem észre, hogy ma márczius idusa van. És nem volna csoda, ha észre sem venném. A hazafiság itt most nem divat. A Petőfi-szobor előtti kis csoportot hamar szétveri az eső, meg a rendőri segédlet. Az is csak szóvirág volt, a mi volt. A hazafiak pedig próbálják meg, hogy ugyan kapnak-e a veudéglőkben kóbányai sört, a szabóknál magyar posztot, vagy a divat-üzletekben magyar gallért. Biz azt hiába keresik, ha ugyan van még, a ki keresi.

legnagyobb természeti gazdagságát és azok a területek, melyek ezzel a gazdagsággal rendelkeznek, valahogy olyan módon kerülnek el Erdélyben, hogy Kolozsvár feltétlenül központjukba esik. Itt vannak a kissármási gázmedencék; nyugatfelé pedig a mind nagyobb készletből biztosító egeresvölgyi bányák. Mindezek eléggé indokoltá teszik azt a kijelentést, hogy Kolozsvár az egyedüli város Erdélyben, amely jogot formálhat a bányakapitányság elnyerésére. Így érvelnek a kolozsváriak a bányakapitányságnak elhelyezése kérdésében.

— **A véderőjavaslat.** A kormány a jövő hó végén szándékozik beterjeszteni a véderőjavaslatot. De az is lehetséges, hogy a javaslatok beterjesztése a nyári szünet után lesz, miután a javaslat tekintetében terminus nem köti a kormányt.

— **Apponyi érkezése.** Gróf Apponyi Albert amerikai utjából tegnap érkezett haza Budapestre. A fogadtatásnál többen beszédekkel üdvözölték a hosszú utjából hazatérő Apponyit.

— **Szerencsés fogást** csinált a nagyenyedi városi fogyasztási adóellenőr, László Pál. Sikertült neki a közelmúlt napokban a Balla Béla által a felenyedi kertjében levágott s négy darabban szalma közé eldugott 1 drb sertés húsát még a Rákóczi-uton feltartóztatni. Első pillanatra úgy látszott, hogy pusztán fogyasztási adó csonkításról van szó. A megtartott husvizsgálat eredményeképpen azonban megállapították, hogy ezen hús mint beteg állattól származó, a közfogyasztásra veszélyes s így a hatóság 304/1911. sz. határozatával a húst meg is semmisítette. Ki tudja mily baj háramlott el ezuttal husfogyasztó közönségünkön? Az eset annál meglepőbb, mert a kihágást elkövető mészáros az ipartestületi elnöki tisztséget is viseli.

— **Színház.** Szerdán március 15. emlékére előadás előtt a Nemzeti dalt szavalt a nagy hatással Gabányi Jenő. A szép számban megjelent közönség ez estén jobb darabot várt ünnepi diszlocatásul. A *Laczkovits kapitány* sok igazsággal megirt társadalmi színmű, de kidolgozása hibáival érthetetlen; a szerepek kreálói nem tudnak benne tökéletes helyzetet összehozni. Bogdy, Forgács, Lengyel Irén, Verő Ilus jobbak is lehetnek volna, Hidvégi nagyszívű kapitánya szimpatikus volt. Csütörtökön a *Sötét pont* vigjáték, pénteken a *Testőr* volt műsoron. Ez előadásokat szintén — mint mindenik előadást — telt ház nézte végig és nagy élvezettel. — Ma vasárnap délután is lesz előadás, a gyermekek is végig nézhetik.

— **Egyesületi közgyűlések.** Az Ipartestület múlt vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését. Elnöknek egyhangulag újból Balla Bélát választották meg. Az ipartestületi segély-alap pénze kb. 1600 korona melynek kamatát félevenként szegény elöregedett iparosok adják ki. — Ma vasárnap délután az Iparos Önképzőkör tartja meg rendes évi közgyűlését. Bakó Károly építő, a körnek 4 éven át buzgó és tevékeny elnöke nagy elfoglaltsága miatt nem vállalja az elnöki tisztséget, helyébe a körzöme Tánge József kereskedőt jelölte és kéri fel az elnökség elfogadására. Vele sokat nyer a kör fejlődésben.

— **Rádium-telep a Tátrában.** Két krakkói egyetemi tanár a Tátra hegységben rádium telepre talált. A felfedezés híre a főváros összes köreiből óriási szenzációt idézett fel.

— **Allatösszeírás.** Folyó hóban tartják meg megyénk összes községeiben a hasznos és igás házi állatok összeírását. A cél az, hogy tájékozva legyen a miniszterium az állatállományról s így intézkedések történhessenek a husdrágaság megszüntetésére nézve. Egyben az apaállatokat is megvizsgálták és kötelezővé tettek azon községben, hol apaállatok nincsenek, azok beszerzését.

— **Háborús hírek.** Az amerikai köztársaság kormánya három hónapi haladékot adott a mexikói köztársaság elnökének a rend helyreállítására. Ha ez idő alatt nem lesz rend, az amerikai csapatok bevonulnak Mexikóba. — Az orosz kínai háború kitörése is nemsokára várható, ha a tárgyalásokat békésen nem intézik el.

— **Halálos szurás** címmel lapunk múlt vasárnapi számában írtuk, hogy a remetei román pap Viktor nátt halálosan megszurta az az enyedi kórházban fekszik. A szurás korcsmai verekedésből származott. Ugyanis a remetei korcsmában Zsurzs Simon, Teksa Viktor és Teksa János ivás közben összeszólkóztak és mikor pusztán kézzel nem győzték, zsebkéseikkel támadtak egymásra s így érte a súlyos szurás Teksát. Mindegyikük vagy 20 napig megfekszik az ivásból származó bajukat.

— **Nyilvános köszönet.** A „Nagyenyedi Prot. Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesülete” által folyó hó 12-én rendezett műsoros összejevetel alkalmával önkéntes adományokból befolyt 103 korona 69 fillér. Az ugyanekkor tartott jótékony-célú sorsjáték eladott sorsjegyeiből bejött 143 korona 20 fillér. Fogadják a szíves adakozók és résztvevők egyesületünk halás köszönetét. Zayzon János pénztáros, Dóczy Ferenc ellenőr.

— **Ösztöndíj kereskedőknek.** A Kolozsvár. Kereskedelmi és Iparkamara közti tudomására hozza, hogy a kereskedelemügyi miniszter az Erzsébet Királyné Ösztöndíj Alap 1911. évre esedékessé vált kamataiból hét egyenként — 2500 koronás és egy 2000 koronás ösztöndíjat alakított és pályázatot hirdetett. Az ösztöndíjak bármelyikének elnyerése iránt oly magyar honosságú fiatalabb kereskedők folamodhatnak, kik leti kereskedelmi akadémiái tanulmányainak bár jó eredménnyel történt elvégzése után legalább 3 évig gyakorlati kereskedelmi tereben működtek és e mellett igazolják, hogy a tanulmányozandó terület nyelvviszonyaiban jártasok. Az ösztöndíjak odaítélésénél csak oly egyének jöhetnek figyelembe, a kik katonai szolgálatukat már teljesítették, vagy az alól végérvényesen felmentettek. Felszerelt kérvények a keres. miniszter urhoz címelve a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához folyó évi április hó 15-ig nyújtandók be.

— **A magyar újság szennazóziója!** A Nap a magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvésnek egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Geza. Naponként 155.000 példány! Egy szám 2 krajczár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 kor., fél-évre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér.

— **Nem panaszkodunk** mell-, izület- és torokfájdalmak miatt, bennünket gyulladások, szívdobogás, nehéz legzés, szemi gyengeség, fülzúgás, influenza, idegfájdalmak, remegés, testi gyengeség stb. nem gyötörnek, mi ilyenek ellen Feller-féle „Elsáfluidot” használunk. Próbátucratja bérmentve 5 korona. Gyomorhajók, veseégés, görcsök, étvágytalanság, szekrekedés, emésztési zavarok ellen mindig biztosan segítenek a Feller-féle hashajtó „Elsáfluidot”. 6 doboz bérmentve 4 korona. Rendelje mindkét szert a készítő Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica Centrale 125 sz. (Zágrábmege).

A ki gyomrát és emésztését elhanyagolja, százféle betegségnek teszi ki magát. Azért minden embernek önmaga iránt való legelső kötelessége, hogy a legkisebb gyomorrontásnál vagy jelentkező bélműködési zavaroknál, ezeknek renpbehozataláról gondoskodjék. Ennek egyetlen célravezető módja, ha megbízható hashajtószert utján az emésztőcsatorna alapos kitisztításáról gondoskodunk.

Báró dr. Korányi Frigyes, fővárosi egyetemi tanár, az országos igazságügyi orvostanács elnöke, igazolja, hogy „a természetes *Ferencz József*-keserűviznek már kis mennyiségben véve is rövid idő alatt minden kellemetlen mellék-tünet nélkül biztos hatása van.”

Óriási előnye, enyhe ize miatt a valódi Ferencz József-keserűvizet kényes izlésű nők és gyermekek, valamint gyöngye gyomru öreg emberek is szívesen megisszák. Olyan helyekre, a hol nem kapható, a Ferencz József-keserűviz szétküldési igazgatósága Budapestről közvetlenül szállit.

* **Narancs** vörvörös kataniai legeslegjobb minőségű ötkilós postakosárral 2,80, eredeti kosárral 100 darabbal 5 kor. 20 fill., eredeti ládával 180 avagy 150 darabbal 7 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 12 koronáért. **Muskát** narancs vörpiros primmissimó minőségű szép nagyok eredeti ládával 100 avagy 80 darabbal 8 korona, eredeti ládával 200 vagy 160 darabbal 12,50 koronáért. **Sárga** narancs mézédés, messinai ötkilós postakosárral 2,50, eredeti ládával 180 avagy 150 darabbal 5,25 korona, eredeti ládával 300 avagy 200 darabbal 10 koronáért. **Citrom** elsőrendű ötkilós postakosárral 2,20, eredeti ládával 180 darabbal 5 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 9 koronáért. **Karfiol** osodaszép fehér ötkilós postakosárral 2,20, tiakilos kosárral 3,60, eredeti kosárral 18 darabbal 4 korona. **Maroni** római konservált, tartós téliáru ötkilós postakosárral 2,60, huszonötökilós zsákkal 9 koronáért szállítja utánvétellel, bérmentlenül az Agrumen déligyümölcs-nagykereskedés Budapest, Szarka-utca 7. Tessék előnyárjegyzéket kérni friss gyümölcsökről s déli-gyümölcsökről. 14—20

Piaci árak.

Nagyenyed, 1911. márcz. 9.

A hus kilogrammonként:

Marhahus	I. minőségű	1 kor.	60 fill.
"	II. "	1 "	52 "
Borjúhus	I. "	1 "	60 "
"	II. "	1 "	52 "
"	III. "	1 "	44 "
Sertésus	I. "	1 "	84 "
"	II. "	1 "	76 "
Báranyus	"	2 "	"
Szalonna	"	2 "	"

A csütörtöki hetivásár nagy forgalmu volt. A baromvásáron az adás-vevés jó áron köttetett, a felhajtás nagy volt.

Takarmány alig volt. A gabonaneműek közül a buza 20 fillérrel olcsóbb lett, míg a kukoricza, árpa valamivel drágult.

A gabonaneműek ára litervékánként:

Buza	3 kor.	20 fill.
Kukoricza	1 "	60 "
Árpa	2 "	20 "
Zab	1 "	40 "
Rozs	2 "	60 "
Bukköny	2 "	80 "
Kendermag	1 "	80 "
Tökmag	1 "	20 "

A tej literje 22—26 fillér.

Tojás 4 drb 20 fillér. Baromfi sok volt és rendes áron kelt.

* A hálósobák réme, a poloskák kiirtása, eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Lőcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Kapható: U. Kovacs József örökösai gyógyszer-tárában Nagyenyeden és a készítőnél: Lőcherer gyógyszerésznél, Bártfán.

* **Kolozsvári jogi vizsgákra**, u. m. alap- és államvizsgákra, jogi és államtudományi szigorlatokra tudományos alapossgal és eredményre vezető módon rövid idő alatt, mérsékelt díjazás mellett előkészít dr. Polcz Rezső ügyvéd jogi előkészítő szemináriuma Kolozsvárt, Egyetem-utca 7 szám I. emelet. Április 1-ig Deak Ferenc-utca 29. szám. Szakképzett előadók, új, czélszerű módszerek, folytonos foglalkoztatás. 89 8-4

Vannak fájdalmai?



Használjon Feller-féle Elsafuidot és Feller-féle Elsaplulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 125. sz. (Zágrábmege).

I. A Feller-féle Elsafuid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengésséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít oszlat, köszvényt, idegyengeséget, oldal-szúrást, szaggatást, influenzát, fej-, fog- és derék-fájást, zsebát, bénulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafuidot rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli, 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajók, görös, étvágytalanság, veseégés, hányási inger, rosszullét, felbőgés, puffadás, dugulás, aranyeres bántalnak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsaplulákat. 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és oziimezzünk minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125. sz. (Zágrábmege).

257-1911. vltó. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-oz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1910. évi V. 1020, 1910. V. 1004 és 1910. V. 1005 sz. végzése következtében dr. Müller Jenő, dr. Rudolf Tafier, dr. Eduard Ludvig ügyvéd által képviselt Lőb János, F. Schindler A. Gerngross javára 544 kor. 61 f., 145 kor. 85 fillér, 284 kor. 85 fill. a jár. erejéig 1910. évi december hó 30-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 644 korona 85 f.-re becsült következő ingóságok, u. m: díszített női kalapok, virágok, tollak, stből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1910. évi V. 1020/4 számú végzése folytán 544 kor. 61 fill., 245 kor. 87 fill. és 284 kor. 85 fill. tőkekötésének 6% kamatai, és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Nagyenyeden az alpereső üzlethejiségeiben leendő megtartására 1911. évi márczius hó 27-dik napjának délelőtti 9 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezen- nel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-oz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat márok is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LXI. t.-oz. 120. §. értelmében ezek javára is ehendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1911. évi február hó 30-án.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

95 1-1

Meghívás.

A „Hangya” a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezete kötele- kébe tartozó nagyenyedi fogyasztási és érté- kesítő szövetkezet 1911. évi április hó 2-án d. u. 3 órakor a városház tanácstermében

évi rendes (V.) közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 3. és 21. §-a értelmében meghívotnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelen- tések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és fel- mentvény megadása.
3. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. Mérleg megállapítása.
5. Költségvetés 1911. évre.
6. Az igazgatóság kiegészítése.
7. Felügyelő-bizottság választása.
8. Nefaláni indítványok.

1909. évi december 31-én a tagok száma 257, üzletrészeinek száma pedig 519 volt; az év folyamán belépett 17 tag 28 üzlet- részeszel; kilépett 6 tag 17 üzletrészeszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüg- gesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Nagyenyed, 1911. márcz. hó 10-én.

96 1-1

Az igazgatóság.**KIS HIRDETÉSEK.**

Minden hirdetés 10 szög, 40 fillér, azon túl min- den szó 4 fillér. A hirdetés helyegdíjmentes. Le- vélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadó- hivatal veszi fel.

Egy üveges 2 üléses uri hintó és egy fedett kocsi, mindkettő jókarban 50% arengedménnyel eladó.
Czím a kiadóhivatalban. 88 5-5

Hirdetmény.

A Bethlen-kollegium előjáróságának ha- tározata alapján árlejtést hirdetek a kolle- gium főgimnáziuma és néptanítóképzőinté- zete növendékeinek az 1911-12. iskolai évre szóló konviktsuli élelmezésére.

Erre vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok 1000 korona bántópenz csatolásával, folyó 1911. évi április hó 2. délelőtti 10 óráig nyuj- tandók be a kollegium jószágigazgatósági irodáján, hol a részletes árlejtési és élelme- zési feltételek, a hivatalos órák alatt meg- tudhatók.

Nagyenyed, 1911. márczius 14-én.

Bírók Béla,
jószágigazgató.

90 2-2

Eladó ház!

Tóth-utoza 11. számú ház kedvező fel- tételek mellett olcsó áron eladó. 88 4-



Kühhűtés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy félé pometfü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk, és ha- tározottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok másostalan utánzata van.

224 12-12 1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félet fogadjunk el!

Szabadalom m. 3958.  Törvényileg védve 141.

ANTICOL

„Anticol” találmány tárgya olyan el- járás, melynek segítségével a lovak ugy- nevezett - *Xóllka* - betegségeinek gyors és biztos megszüntetésére al- kalmas szer.

Ezen „Anticol” szerrel Ófelsége 1. sz. Huszárezredénél két éven át végzett kísérletek eléggé igazolják azt, hogy az egyadag beadagolása után *1 1/2 óra múlva* meglepő eredménnyel *teljesen megszünteti a bajt*.

Minden dobozhoz használati utasítás csatolva.

Egy doboz, mely két Anticol adagot foglal magában, 4 kor. Négy adag 8 kor. Hat adag 12 kor. stb. folytatólag na- gyobb mennyiségben is jelzett árban megrendelhető a feltalálónál:

MAYER IGNÁCZ

KIR. FÓALLATORVOSNÁL.

— BRASSÓ. —**A magyar újságírás szenzációja!****A NAP**

Remek hírszolgálat! Fényes lap! Óriási népszerűség! A 48 as eszmény és a magyar nemzeti törek- vések egyetlen hű és kérielhetetlen szószója!

Főszerkesztő: Egy szám A-Nap előfizetési ára:

Braun Sándor

Felelős szerkesztő:

Hacsak Géza

Naponként

155.000

példány.

2

krajczár.

Egész évre 16.— K

Félévre 8.— K

Negyedévre 4.— K

Egy óra 1.40 K

A NAP apróhirdetési

előfizetési

10 szög . . . 30 fillér.

20 szög . . . 50 fillér.

40 szög . . . 1 kor.

Kapható minden hírlap- elosztónál.

145-1

Alulírott
102. §-a
nagyeny
végzése
képvisel
s jár. e
kielégít
beesült
flánel, a
eladotna
Mely
évi V. 1
követel
6% kam
megállap
res üzle
márczius
kifizetik
megjegy
gok az I
telmében
szükség
Amenn
és felül
volna, ez
telmében
Kelt N

93 1-1

Egy okos fej

tudja milyen nagy előnyökkel jár a tápszerek használata; azok eljuttatása a háziasszonyok előhíradását bizonyítja.

A dr. Oetker-féle útópor, ára 12 fillér, helyettesíti az élesztőt, süthetünk vele kalácsot, tortát, linezi tésztát és sok mindenféle süteményt, és tésztát Használatával a tészta nagyobb kell-mesebb, jobb ízű és könnyen emészthető.

A dr. Oetker-féle Pudingpor, ára 12 fillér, tejjel főzve adja a legfinomabb és a legolcsóbb könnyű utánetet gyermekeknek és felnőtteknek.

A dr. Oetker-féle Vanília-cukor, ára 12 f. használható a csokoládé vaníliázásához, Pudinghoz, tejhez, krémekhez, mártáshoz stb. teljeseen pótolja a drága vaníliát. Egy csomag tartalma megfelel: 2-3 rúd jó vaníliának.

Megfelelő használati utasítás minden csomagon olvasható. Minden fűszerkereskedésben kapható. Receptet leírás ingyen. 200 18-26

Dr. Oetker A. Bielefeld és Bécs.
Nagy nyedden kapható Odor Béla gyógyszerésznél.



A legjobb rendszerű motoroséplőkészletek, továbbá a legjobb benzín, nyersolaj és szivózásmotorok, valamint teljes m. lomberendezések legolcsóbban

Trebitsch Gyula

motor-telepén

Budapest, VI., Eötvös-utca 42. kaphatók.

Teljes jótállás! Könnyű részletfizetés!
256 12-13 Árjegyzék ingyen!

Ezen jóhírű ózég motorai könnyű kezelésük és nagy erőfejlesztésük folytán az egész országban nagy elterjedésnek s közkedveltségnek örvendenek

145-1911. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1910. évi V. 1026. sz. végzése következtében dr. Fenyves Béla ügyvéd által képviselt Singer és Hollander javára 337 korona 63 fill. s jár. erejéig 1911. évi február hó 5-én fogva-ositott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1406 koronára becsült következő ingóságok, u. m. bolti cikkek, vászon, flanel, az üzletbeli összes állványok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1910. évi V. 1026/3 számú végzése folytán 337 k. 63 f. tőke-követelés, ennek 1910. évi október hó 31. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltótíj és e d'ig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig, Nagyenyeden az alperes üzletének helyiségében leendő megtartására 1911. évi márczius hó 27-ik napjának d. n. 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. törvényezikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1911. évi márczius hó 1-én.

Gajzágó Simon,
kir. j. végrehajtó.

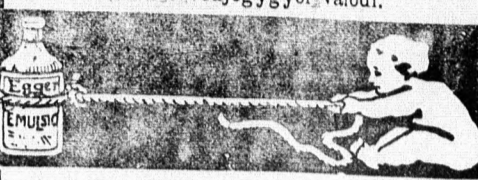
93 1-1

Nagyenyedi határon, Törökszállás dűlőben 10 1/2 hold szántó, 1 1/2 hold rét egy tagban **eladó.** Értekezhetni lehet dr. Elekes Károly ügyvéd irodájában Nagyenyeden.

74 3-3

EGGER EMULSIO

csak a védjeggyel valódi.



Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekei nek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermekket, előmozdítja a csontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomor-nyeheségnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hírneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj preparátum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermek-betegségeknek.

289 10-12

Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban.

Postán 3 üveget bérmentve 6 koronáért a pénz előzetes beküldése után vagy utánvétellel küld:

„Nádor gyógyszerár“
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Értesítés.

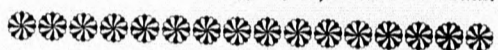
Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a tavaszi és husvétii bevásárlásomból hazaérkeztem, mely alkalommal raktáramat a legdivatosabb cikkekkel felszereltem, u. m.: nagy választék a leg-utolsó divat szerinti

női és leányka kabátokban

Óriási nagy választék kéző férfi, fiu és gyermek ruhákban. Páratlan nagy választék kizárólag hazai gyártmányu női, férfi, fiu és gyermek cipőkben. Nagy választék a leg-utolsó divatu férfi fiu és gyermek kalapok, valamint férfi, fiu ingek, kizelők és nyak-kendőkben. Továbbá nagy választék valódi angol és hazai gyártmányu ruha és felöltő szövetekben. Saját szabóműhelyemben 24 órán belül a legfinomabb és legjobb kivitelben mértékutáni rendelkezéseket eszközölök. Pontos és szolid kiszolgálás! A n. é. közönségnek becses pártfogását kéri teljes tisztelettel

Berkovits Béla

28 2- Nagyenyed, Főtér 3. szám.



A „Nagyszabeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyujt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyujtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

Óh jaj!



Megfojt az az álközött köhögés.

köhögés, rekedtség és elnyalkasodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próba-doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszerár

Budapest, VI., Váci körút 77.

Éljen!



Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított.

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József örök. Bethlen Gábor gyógyszerárában.
Dr. Odor Béla gyógyszerárában.

288 26-26



FIGYELEM!

„AIDA“ VERGE és „BLUE STAR“ CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIAK.
:: ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! ::



Legjobb ajándék

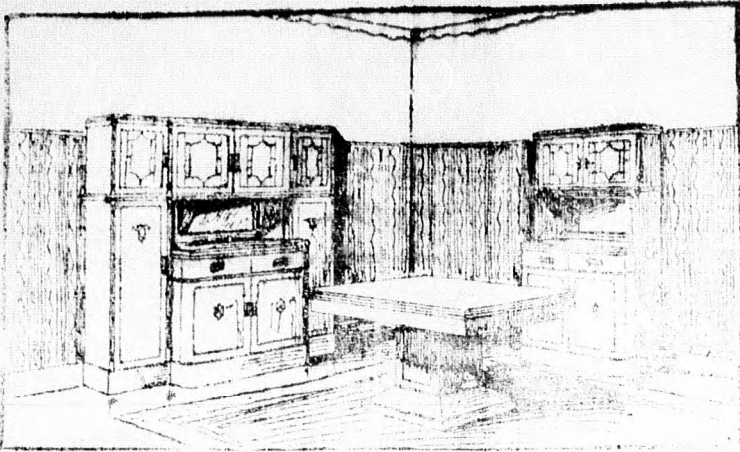
a tartós és olcsó **hazai szőttesáru** Arjegyzéket ingyen s bérmentve küld: Lingner György szövőgyára Nagyenyed

BUTOR-

RAKTÁR.

KUNSGH ANTAL

épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-u.
a vármegyeháza szomszéban.



Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és réz-butorkban, ugyancsak mindennemű kárpítozott butorkban.

NAGYENYED forduljon minden érdeklődő.
Alsófehér m. ki aulyt faktet elsőrendű fajtleza anyagra

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru.
európai és amerikai alma és gyökereveszők.
(Öktató díjazjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
Gyümölcsoltványtelepek

Eladó ház.

Rózsa-utoza 7. szám alatt egy újonnan épült **3** emeletes ház eladó. Értekezhetni ugyanott. 48 10-

Dietrich Gyula

ötvös-mester és ékszerész

KOLOZSVÁR.

Arany-, ezüst-, vas-, bronz-, porcellán- és fa- **régiségeket** megbízatásból vásárol, esetleg megértékel, vagy utasítást ad.

Hagyatéki árverésen mint vevő részt vesz. Arany, briliáns ékszereket, ezüst tárgyakat bármily összegre készpénzzel azonnal vásárol. Levélbeni megkeresésre azonnal válaszol. 60 7-50

Sürgőnyozim:

Dietrich ékszerész Kolozsvár.

Értesítés!

Van szerencsém Nagyenyed város t. közönségét értesíteni, hogy előnyösen ismert **fogászati műtermemmel** Gyulafehérvárról minden hét **csütörtökén** Nagyenyedre utazom, a hol a **Szeidl-szálloda** 3. sz. szobájában egész napon át a t. közönség rendelkezésére állok.

Mindennemű kaucsukmunkákon, szájpaddal nélküli fogsorokon és csapfogakon kívül főképen a legnagyobb szakértelemmel készülő arany- és platina-, korona- meg hidmunkáimat ajánlom a legjutányosabb árak mellett.

SPRINGER D. A.

45 10-

fogspezialista.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés örzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: dél előtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

47 1-

Olcsóbb! A „Dr. Just“ Wolframlámpa **Olcsóbb!**

minden helyzetben ég. Fénye állandó egyenletes fehér. Kiválóan tartós és a szénszálas izzólámpával szemben 70% áramot takarít meg. Kapható Nagyenyeden darabonként **2 korona 20 fillérért**

Winkler János kereskedésében.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.